Ч. 210 Середа 20 Вересня (2 жовтня) 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостввах на провінциї:
за цілий рік зр. 2·40
за пів року зр. 1·20
за чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
за цілий рік зр. 5·40
за пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вибори з міст і палат торговельних.

Результат вчерашних виборів з міст і палат торговельних есть слідуючий:

Львів: Вибрані: Тадей Романович 2534, др. Франц Смолька 2367, Михайло Михальский 2227 і др. Бернард Ґольдман 2227 голосами.— Крім того одержали: в перший сали, де голосували найвисше оподатковані властителі реальностей, більші купці і висші урядники: кн. Сапіга 22, проф. Солеский 18, Реванович 10 голосів; — в другій сали (урядники автономічні, зелїзничі, банкові і середно оподатковані властителї реальности): кн. Сапіга 52, проф. Солеский 34, Ревакович 17, Лишковский 9 голосів; — в третій сали (духовеньство, дрібні промисловці, горожани міскі з особистої кваліфікациї, служба зелїзнича і найнизше оподатковані: кн. Сапіга 86, Солеский 55, Ревакович 49 голосів; — в четвертій сали (урядники державні): кн. Сапіга 231, Ревакович і Солеский по 34 голосів; — в пятій сали (адвокати, лікарі, професори, маґістри фармациї і пенсіонїсти): кн. Сапіга 138, Солеский 164, Ревакович 58, др. Іван Франко 3. — Загалом голосувало 2666 виборців. (В 1889 р. голосувало 2428 виборців).

Броди: На 311 голосуючих вибраний одноголосно Октав Саля. (В 1889 був вибраний одноголосно Отто Гавзнер а по его смерти Саля).

Бяла: Вибраний др. Іван Ровнер 202 голосами на 251. (Польскі ґазети називають его загорілим Німцем). — Блонарович одержав одержав 47 голосів.

Дрогобич: Вибраний Леонард Висьневский 663 голосами на 801; Дмитро Леськів одержав 123 а Юл. Бєльский 15 голосів. (В 1889 був вибраний Ст. Щепановский 585 голосами).

Коломия: На 1007 голосуючих вибраний одноголосно Станїслав Щепановский. (В р. 1889 вибраний був др. Земялковский 883 голосами).

Краків: Голосувало 2141 виборців. Вибрані: др. Фердинанд Вайґель 1450, др. Генрих Йордан 1262, проф. Іван Роттер 1099 голосами. Хшановский перепав одержавши лиш 1067 голосів. (В 1889 р. були вибрані: др. Тадей Вайґель 1539, Хшановский 1432, Асник 864 голосами).

Новий Санч: Вибраний др. Юлїян Дунаївский 302 голосами на 378; Знамирівский дістав 47, Липиньский 29 голосів.

Перемишль: Вибраний на 623 голосуючих одноголосно др. Александер Дворский. (В 1889 р. вибраний був Дворский 514 голосами).

Ряшів: Вибраний Іван Поґоновский 324 голосами на 636; др. Розенблятт дістав 312 голосів. (В 1889 р. був вибраний др. Збишевский 272 голосами).

Станїславів. На 303 голосуючих вибраний послом др. Лев Білиньский 301 голосами.

(В р. 1889 голосувало 200. Вибраний був др. Лев Білиньский 178 голосами).

Самбір. На 851 голосуючих вибраний Людвик Слотвиньский 606 голосами. Др. Чижевич одержав 235 голосів; прочі голоси розстрілені.

(В р. 1889 голосувало 801. Вибраний був др. Адам Чижевич 611 голосами).

Стрий. На 705 голосуючих вибраний др. Пилип Фрухтман 453 голосами; о. Алексей Бобикевич одержав 249 голосів, 3 голоси розстрілені.

(В р. 1889 голосувало 351. Вибраний був др. Фрухтман 350 голосами).

Тернопіль. На 656 голосуючих вибраний бурмістр Щастний Погорецкий 554 голосами. Др. Балясітс одержав 98, др. Німентовский 33, а др. Тшцєнецкий 1 голос.

(В р. 1889 вибрано Лукияна Криницкого).

Тарнів. Голосувало 506 виборців, абсолютна більшість 254. На то одержали: Адольф Вайґінґер 206, др. Тадей Рутовский 160, др. Фр. Винковский 139. З причини, що нїхто не дістав більшости, зарядженo друге голосованє, котре також остало без результату. Вкінци при третім голосованю вибрано Адольфа Вайґінґера — голосами. Др. Рутовский одержав — голосів.

(В 1889 р. голосувало 430 виборців. Вибраний був др. Тад. Рутовский).

Остаточний результат виборів з міст есть такий: З давних послів вибрано 11 на ново; нових 8, а то: Ровнер (Бяла), Поґоновский (Ряшів), Погорецкий (Тернопіль), Яль (Ярослав), Висьневский (Дрогобич), Слотвиньский (Самбір), Йордан і Роттер (Краків). —До хвилї коли се пишемо, результат вибору в Тарнові ще незвістний.

Перепали: Чижевич (Самбір), Хшановский (Краків). — Не кандидували: Стшаґовский (Бяла), Міцевский (Ярослав), Земялковский (Коломия), Асник (Краків), Збишевский (Ряшів), Криньцкий (Тернопіль), Роґойский (Тарнів).

Палати торговельні вибрали: Львів: одноголосно дра Здислава Мархвицкого; — Броди: одноголосно др. Натан Левенштайна; — Краків: др. Арнольда Раппапорта.

---

2)

Набір пальмового олію.

(З польского. — Гайоти).

(Дальше).

Хвилю оба мовчали. Креольови дрожали віздря і сопів як степовий кінь. Англичанин добув з кишенї брудну хустку і обтер нею свое побабчеве чоло, зрошене зимним потом.

Вкінци промовив перший:

— Прошу — не горячіть ся так, дон Енріко (назвав его знов по давному). Гнів злий дорадник. Я трохи забув ся... То зле з моєї сторони. Ми-ж можемо поговорити як розсудливі люди, не потрібуємо дерти собі очий. Прошу, сідайте.

— Поганъ! — воркнув дон Енріко, але поволи вернув на давне місце.

Іджерлї сїв також там, де утім і передїлені тепер цїлою довжиною стола, глядїли знов на себе якийсь час.

— Так! — зачав Англичанин. Що можете підступити?

— Я вам сказав. Вартість одної бочки.

— Ох, ох!

— Так, пане. Пожертвувавши тілько, пожертвував би я й більше, колиб мав. І так нарушую суму призначену на кошти дальшої подорожи. Не вірите менї?

— Пробі', вірю, вірю! Лише той пятнайцятий, то страшно клопотливий додаток. Чи не моглиб ви лишити того старого діда?

— Пане Іджерлї!

— Ось ви знов зачинаете горячити ся... Щож діяти — заризикую. Але ви мусите доложити хоч десять фунтів. Що найменше десять фунтів, любий пане! Ви менї може знов не увірите, а однако то правда, що в тій хвили не маю ні одної порожної бочки. Треба буде конче нинї в ночи одну випорожнити. Богато олію змарнуе ся. Шкода, дон Енріко, ви ж не схочете моєї кривди.

— Добре — доплачу десять фунтів — відповів тамтой крізь затиснені зуби.

— Отже інтерес скінчений?

Молодий Іспанець глубоко відітхнув.

— Отже завтра? — спитав.

— Завтра!

— О котрій годині?

— О пів до першої в ночи. Людий потрібних самі дасте?

— Так.

— Чи они цїлком певні?

Дон Енріко підніс з зачудованєм голову.

— Чи певні? — повторив. — Таж то наші, з Куби!

Давида Іджерлї не конче пересьвідчувала сила того доказу.

— Так, — сказав — певне. Але все таки то ті, що тут лишають ся.

Енріко відповів ему лиш поглядом, — відтак тремтячими ще трохи руками замкнув золото до коробки і ладив ся відходити. — Іджерлї задержав его.

— Випийте склянку пива.

— Дякую. Прошу лише води.

Аґент підійшов до дверий, отворив їх і крикнув лїниво:

— Буві! Горівки і води.

За хвилю малий мурин вніс на заснїтїлій циновій тацї дві недомиті склянки, брунавий, глиняний, череватий збанок з вузкою шийкою, в яких тут звичайно держать воду і фляшку горівки.

Господар хотів налити горівки гостеви, але той рухом руки здержав его. Отже господар сам влив собі пів склянки, доповнив водою і кивнув головою:

— Чін! чін! — сказав — послугуючи ся ся тою звичайною в кольонїях заохотою до чарки.

Але дон Енріко удав, що того не чув. Душком випив склянку води і добув пачку циґар.

— Закурите?

Англичанин приймив не надумуючись. Він був одним з тих, котрі на дрібні ознаки людского пoважаня або неповажаня глядять дуже фільософічно.

Знов мовчали. Іджерлї пив поволи, приглядаючи ся зпід ока свому гостеви, що ходив по вузкій комнатї з заложенними назад руками, пускаючи великі клуби диму і очевидячки

Перегляд політичний.

Вчера відбули ся тіснійші вибори до віденьскої ради громадскої в 7 округах і випали знову в користь антисемітів, котрі узискали тепер дві третини більшости в раді громадскій. Лібералн побиті отже зовсім, а хоч би тепер і виступили з ради, не узискали би тим нічого.

Вчера приїхав до Відня в гостину до Є. Вел. Цісаря король саский, запрошений на лови. Рівночасно приїхав також в як найбільшім інкоґніто пруский князь Генрих Леопольд. Вчера мали Є. Вел. Цісар і гості виїхати на лови до Мірцштеґ а нині мав Є. Вел. Цісар вернути до Відня на повитане Єї Вел. Цісаревої, котра переїзджає через Відень з Терріте до Ґеделї.

До польских ґазет доносять, що вже наступило менованє кн. Евст. Санґушка намістником Галичини, а ґр. Стан. Баденьо'го маршалком краєвим. Теперішний президент міністрів Кільмансеґґ має з нагоди свого уступленя одержати велику ленту ордера Леопольда.

З Праги доносять, що там дня 8-го с. м. має приїхати Найдост. Архікн. Кароль Людвик. З сеї нагоди має відбути ся в Празї з'їзд шляхти і буде обговорювана справа компромісу куриї більшої посілости.

N. fr. Presse помістила розмову свого льондоньского кореспондента з одною високо поставленою особою, знаючою докладно погляди льорда Сельсбері'ого. З розмови тої виходить, що Анґлія морально належить до тридержавного союза і на случай війни станула би без сумніву по єго стороні; однакож зі взглядів політичних не приступила формально до того союза, бо після конституциї вимагало би то санкциї парляменту.

Російский міністер фінансів продовжив свою гостину в Берлині. Уважають то за знак, що єму ходить о позисканє німецких капіталів для цілий російских, лиш не знати напевно, чи розходить ся о конверсию, чи о нову позичку.

„Русск. Інвал." доносить, що сеї осени має бути утворених вісімнайцять батерий по вісїм пушок. Пятнайцять з тих батерий припаде на варшавский округ военний.

Новинки.

Львів дня 1 жовтня 1895.

— **Іменованя.** П. Намістник іменував ц. к. концепістів Намістництва: бар. Едв. Бруницкого в Ярославі, дра Богусл. Амброзевича в Підгайцях, Йос. Свитальского в Горлицях, Жигм. Ретінґера в Рудках, Сев. Землера в Бродах, Роб. Клеборн-Гіртлера у Львові, дра Казим. Дрогойовского в Новім Санчи, Алекс. Свейковского в Косові і Петра Левицкого в Городенцї ц. к. комісарями повітовими; ц. к. практикантів Намістництва: Едм. Станиславского в Косові, Болесл. Песвятовского в Рудках, Меч. Калиновича в Мостисках, Вікт. Луцкого в Турцї, Ром. Журовского в Самборі, Меч. Табо в Яворові, Жигм. Рудницкого в Раві, Ів. Вжесньовского в Сяноці, Як. Кульчицкого в Бучачи, Ів. Лемпковского в Сяноці, Казим. Вайдовского в Ланьцуті, Генр. Етмаєра в Сяноці, дра Кароля Матияса в Тарнобжегу, Жигм. Карасиньского в Бродах, Болесл. Гелера в Бучачи, Винк. Пшибиславского в Стрию, Мих. Завадского в Добромили, Казим. Яворчиковского в Каміиці, Ад. Пясецкого в Горлицях, Марк. Задуровича в Снятині, Вікт. Маковецкого в Станиславові, Йос. Ольшевского в Жовкви, Ад. Мирского в Перемишли, Тад. Созаньского в Дрогобичи, Жигм. Желеского в Кракові, Марка Криницкого в Збаражи, Тад. Пйонткевича в Тернополи, дра Ів. Левицкого у Львові, дра Володисл. Стесловича у Львові, дра Стеф. Гротовского у Львові та концепістів львівскої дирекциї поліциї Стан. Порга і Конст. де Льож ц. к. концепістами Намістництва.

— **Відзначеня.** Є. Вел. Цісар надав управителеви президияльного бюра Намістництва у Львові Густ. Мавтнерови ордер зелїзної корони третої кляси.

— **Є. Е. п. Намістникови ґр. Казим. Баденьому** вручила передвчера депутация краківскої Ради міскої, зложена з президента Фрідляйна та міских радних Сленка і Доманьского диплом почетного горожаньства міста Кракова. Також депутация міста Бохнї вручила в недїлю Є. Е. п. Намістникови диплом почетного горожаньства.

— **Нова зелїзниця.** Міністерство торговлї уділило інжинерови в Лобниці, Гуґонови Ржепі, концесию на розпочатє вступних робіт під будову зелїзничого шляху з Борислава до Східниці.

— **Огнї.** В Прусиноэї коло Бенза погоріло дня 27 вересня 12 господарств з всіми будинками. В послїдних семи роках третий раз знищив огонь тих самих господарів до нащадку. Причина огню доси не звістна, мабуть неосторожність з циґаром наробила лиха.

— **Холера.** Дня 29 вересня занедужала в Тернополи на холеру одна особа, в Острові одна занедужала, одна умерла, в Буцневі нема зміни. — В Стоянові, каменецкого повіта, нема недужих. — В минувшім тиждни від 22 до 28-го вересня включно, занедужало в цілім краю на холеру 20 осіб, а 8 лишило ся з попередного тиждня; з 28 недужих виздоровіло 7, умерло 13, лишило ся на сей тиждень 8 недужих. — Про холеру на Волиня пише тамошна уридова ґазета: Перші случаї холери появили ся з кінцем весни. При кінци червня холера значно ослабла, майже вигасла, однако в липни прибрала широкі розміри, обійнявши повіти: кременецкий, острогский, заславский, староконстантиновский, рівеньский і луцкий. Перебіг недуги переважно тяжкий, особливо в початках, відтак слабне і зараза перестає та переносить ся до иншого села. Одною з причин пошести була спека, що доходила до 40° Р. А хоч селяни пють звичайно воду переварену, то в часї жнив гасять спрагу де небудь. Вода на Волини взагалі вездала, кирниці не глубокі, часто лиш на один аршин від поверхнї. Сегорічна холера на Волини ще й тим цікава, що коли торік навіщувала переважно бідне населене жидівске, то сего року лютить ся між селянами по селах.

— **Темнота.** В Чорткові жила довший час жидівка з Росиї, голосивша, що має силу відкривати скарби. Она проповіла, що „нечистий" показав їй скарб, котрий она відкопає в ночи на 19 вересня. З причини, що жидівка не мала

стараючи ся заволодіти дрожачим ще в нім зворушенєм.

Ся праця не була пуста, бо коли кілька хвиль пізнійше показав ся в дверех Іджерльового дому, що вели на улицю, мали єго черти той весело-добродушний вигляд, яким хапав за серця мешканців Санта Ізабелї. Кождий, поглянувши на него, був би присяг, що той честний хлопець виходить з товариской балаканки при склянці о дівчатах і міских новинках.

Дожидаючому на него перед домом муринкови віддав дон Енріко склянку, а сам вложив руки в кишені, кинув оком в улиці, що розходили ся звідси на право і на ліво, та посвистуючи, пустив ся третою просто перед себе.

Серединою тої майже пустої улиці ішов немолодий мужчина, одітий чисто, але як на білого дуже убого. Мав на собі перкальові, сині штани і перкальовий сірий кафтан, отвертий з переду і відкриваючий широку грудь, одіту лише трикотовою сорочкою. Ноги обуті в знищені пантофлї з жовтої шкіри ставляв тяжко і злегка одну волїк за собою. В руці держав палицю, а на пятім пальци тої темної але не спрацьованої руки, блищав чудесний, мехіканьский опаль, вштятий на подобу серця і окружений брилянтами в старосьвітскій срібній оправі.

Злід широкого, соломяного капелюха спадало єму на шию сильну, але в тій хвили похилену і якби ослаблу, волоса густе, дуже чорне, денеде лише срібними нитками присьвічуюче. За те буйний вус і коротка вузка борода, були цілком білі і відбивали сильно від оливкових лиць і глубоко запалих, а як пропасть чорних і сумних очий. Ніс сухий, гарний, з тонкими, рухливими ніздрями надавав тому лицю, що вказувало на велику рішучість, ще більше пристрастний і непохитний вигляд.

Той мужчина ішов задуманий і глядів просто перед себе подібно як дон Енріко. Мусїли не знати ся, а навіть не бачити ся, бо хоч минаючись діткнули ся майже себе, то однако один на другого не поглянув. Лише молодий зрівнавши ся з таитим перестав свистати, а єго уста над самым ухом старшого перехожого вимовили тільно одно слово: Mayana (завтра).

Прохожий задрожав, палиця, на котрій опирав ся, зарила ся глубоко в змяклій від недавних дощів земли, однако не зміния постави, не відвернув очий і пішов дальше.

Впрочім одинокими сьвідками тої стрічі були дві чорні женщини, котрі збираючи сухе біле з двох супротивних плотів, вели в своїй потонеґерский бесїдї крикливу розмову.

Они знали їх обох. Знали, що молодий то веселий маляр з Валенциї і називає ся дон Енріко Саролля, а другий то понурий поселенець з Куби і називає ся дон Естебан Фернонда, впрочім між тими двома людьми не може бути нічого спільного.

II.

Пречудний залив Санта Ізабель, над котрим здіймає ся місто, окружає півкругом високий природний вал, всюди стрімкий, в деяких місцях простовісний. Від заходу округлавий єго конець порослий буйною ростинностию, виступає з моря як зелена китиця, заквітчаний пречудною косицею самітної пальми кокосової, від всходу врізує ся в море вузкою острою косою, котрої базальтові, простовисні стіни в горі обвішені цвитучими лїянами, розпадають ся в долинї на ґрізні, чорні утеси.

Коли море повне, тоді лише вінець білих вирів окружаючих кінчину коси, зраджує їх присутність, але в часї відпливу виступають они з филь, немов великаньскі згарища якоїсь підводної будови. Лодки здалека обминають се небезпечне місце, а горе потапаючому, котрий глядів би тут спасеня. Простовісна стіна відкине его безмилосердно, а острі як бритви зломи поріжуть єму тїло і марно погибне при самім березї спасительної землї.

На верху тої кінчини, званої Пунта Фернанда, стоїть морска ліхтарня, а трохи дальше при самім єї кінци деревляна лавка, одинокє в цілій Санта Ізабели публичне місце відпочинку. — Помимо того бувае она найчастійше пустою. Тутешні мешканці не бавлять ся в проходи, а ті що уживають тої приятности, уважають єї немов за панщину, конечну для здоровля і руху та не продовжають єї надпорядковими стациями і спішуть тим скорше до своїх душних мешкань, де дожидає їх вечера.

Отже до тої лавки, берегом насипу рідко обсадженого кокосовими пальмами, прямцював старий прохожий, котрому кинув дон Енріко електризуюче слово „Mayana".

Минув публичну торговицю, т. є. велике підсїнє вкрите цинковим дахом вилите асфальтом і призначене на торг, де однако ніколи нічого не торгує ся, минув одинокий поверховий і мурований дім в місті, вуженний будинок цлової комори, тяжкий дім ґубернаторский, сумний шпиталь, в котрім містить ся й вязниця і опинив ся на вузкім, самітнім хребті Пунти Фернанди.

Там сїв, опер обі руки на палици і підносячи перший раз свої чорні, сумовиті очи, повів довкруги зором.

Недоставало ще кілька годин до заходу, але день цїлком безсоняшний і мрачний майже вже кінчив ся. Воздух був трохи холодний, але незвичайно душний і переповнений електричностию.

Далеко над містом заслонювали темно сині хмари лїсисті узгіря і придавали видокругови одностайний вигляд. — За хмарами грали

гроший, почали її доохрестні селяни зносити запомоги, а она обіцяла їм за кождий 1 зр. дати 1000 зр. Однако перед днем відкритя скарбу щезла мантійка з Чорткова і аж сими днями арештовано єї в Станіславові.

— Монополь сірників в Швайцарії. Сими днями відбуло ся в цілій Швайцариї загальне голосоване народне над заведеним монополю вибору і продажи сірників. З того монополю не хоче швайцарське правительство сотворювати для себе нового жерела доходів, але цілий дохід, який принесе той монополь, а обчислений на 600.000 франків річно, має бути обернений на улішене сірників і обнижене їх ціни. Истнуючі в Швайцариї приватні фабрики сірників будуть викуплені в користь держави коштом одного міліона франків. Одною з причин змонополізованя продукциї сірників есть також і то, що приватні фабрики помимо заборони уживають все жовтого фосфору, в наслідок чого робітники набирають ся страшної недуги порохнїня костий.

Господарство, промисл і торговля.

Всілякі товари.

(Дальше).

Торговля мукою есть так само велика, як торговля збіжем і веде ся так само гуртовно і подрібно, а промисл мельницкий есть одним із найбільших. Подібно як у збіжевій торговли так також і в торговли мукою бере нині Америка верх і засипає своїми продуктами Европу. Що значить американьска торговля мукою, можна зміркувати хоч би по тім, що до самої Англії в 1893 р. вивезено, 3 486.565 американьских сотнарів муки (америк. сотн. = 112 фунтів). В нашій монархії ведуть найбільшу торговлю мукою Угорщина і Чехія; в сих краях і промисл мельницкий есть найбільше розвинений. В послїдних роках мельництво угорске взяло верх над ческим, а щоби показати, якими силами робить Угорщина, то згадаємо лиш, що „Перше будапештеньске акцийне Товариство парових млинів" обертало в 1893 р. капіталом звиш 4 міліони і дало чистого зиску 459 467 зр.; самих мішків потребувало се товариство 288.740 штук вартости 62.833 зр.

2. Набіл.

З набілу, яким торгують корінні торговлї, найважнїйші масло, всілякого рода сири і бриндзя. Для менших торгозель сири мають малу вагу а для крамниць таки нїякої, длятого не будемо тут про них згадувати, а зато звернемо тут увагу на покладки, бо на сю галузь торговлї повинні наші крамарі звертати як найбільшу увагу і старати ся взяти єї в свої руки.

Масло.

Найлішою омастою есть масло з коровячого молока. У сьвіжо видоєнім молоцї плавають малесенькі, т. зв. маслянні кульочки або міхурцї, в котрих есть товщ, що кладає ся з кількох родів товщу (пальмітина, стеарина, олеїна, мірістина) і сполучень гліцеринових (з котрих найважнїйший квас масловий). Ті міхурцї підсїдають на молоцї і творять сметану. Коли ту сметану бити або міцно колотити, розбивають ся маслянні міхурцї і з них виходить товщ, котрий збиває ся в грудки і дає масло. Молоко, яке ще лишає ся по виробленю масла, називає ся маслянкою. Масло виробляють або у звичайних масничках ручних, або на більші розміри в масничках, котрі крутить ся корбою, або обертає ся конем. В найновійших часах стали виробляти масло при помочи т. зв. центріфуґ.

Роди масла і его доброта. В торговли розріжняємо три роди масла: 1) Дезерове масло, найлїпше, але й найдорожше; его виробляють із солодкої сметанки і уживають лиш до їдженя з хлїбом. Оно есть майже чисто біле, має дуже слабий приятний запах, а смак дуже делїкатний солодкавий. — Сьвіже масло, звичайне, має властивий собі смак і запах, а барва як до пори року буває або ясно-жовта з весни і лїтом, або жовтаво-біла, рідко зовсїм біла. — Прятане масло або т. зв. фаскове, найдешевше, має вже смак і запах острійший, бо есть старше; его уживають головно до тїст і страв в містах по реставрациях а також і в домах біднїйших людий.

Масло пізнає ся по виглядї, смаку і запаху. Добре масло повинно бути одностайної барви, без яснїйших і темнїйших смуг та білих крупок сира, не повинно мати в собі богато маслянки і води. Мала скількість маслянки надає маслу, що правда, лїпшого смаку, але оно борше псує ся і длятого треба его добре виполокувати. Масло повинно бути навіть лїтом твердаве а не мазке, не занадто солене, а сіль повинна в нїм бути зовсїм розпущена, а не в грудках. За надто тверде, аж лойовате крихке масло есть не добре. Запах повинен бути чистий, приятний. Масло, котре заносить трохи квасно, есть вже постаре, або було виставлене через довший час на дїлане сьвітла і в нїм витворив ся вже квас масловий, котрий надає ему иншого, лойоватого смаку. Длятого добре есть вкривати масло зеленими листками, котрі не допускають сьвітла і не дають ему псувати ся. Наконець повинно масло бути анї не пересолене, анї не гірке або заплїснїле і добре виполокане без всякої нечистоти, як мух, волося ниток, і т. д. Старе, илке масло можна зробити добрим, коли додати до него на півтора кільо 4 ґрами соди, добре перемішати, а відтак виполокати; сода витягає з масла квас масловий і відбирає ему илкість. При коштованю масла не досить лиш взяти его на язик, але треба глубше взяти в рот, бо аж тогди пізнасть ся, чи оно має добрий смак, чи нї. Добре есть також при пробованю масла уткнути в него чистий сухий ніж і витягнути его; коли масло добре вироблене, то оно не буде тягнути ся за ножем. Також треба масло притиснути зверха ножем або розмастити его на хлїб; тогди буде видко, чи з него витїкає вода, і чи єї в нїм богато.

Фальшоване масла. Дуже великий попит за маслом есть причиною, що его фальшують на всїлякі способи і не лиш обманюють купуючих на вазї і якости товару, але й шкодять здоровлю через домішуване до него шкідливих творів. Так домішують до масла муки, крохмалю, гертих бараболь, крейди, ґіпсу і т. д., для наданя барви маслу закрашують его на жовто соком з моркви, шафраном, куркумою, орлеаном і т. д. Цїкавий спосіб фальшованя викрито перед кількома ронами на торзї у Львові, де якась жінка зимою продавала грудки масла, котрі були в середині вижолоблені і мали в собі воду.

глухі, безнастанні громи лїнивий оклик бурі що не могла зібрати ся.

Залив, ясніючий білявими змиями верів стояв плоский, тихий і старий. Тиха і пуста була також чорна правительственна пристань, до котрої з гори зела вузка каміниста дорога перерізуюча білою смугою впізперек прибережну площу. Одна, одинока лодка колисала ся немов у снї при сходцях пристани.

На ліво, на вузкій, пісковатій вижині містило ся кілька державних маґазинів, нужденних, деревляних хаток, а ще дальше на ліво, трохи висше, блищала цинковими дахами на пів схована в зелени купка будинків, закінчена вступаючим в море критим помостом. То була приватна пристань, як тут називають „біч", власність богатої анґлїйскої фірми, котрої представителем був „брудчий Давидко".

Очи дон Естебана Ферронди спочили на нїй, і довго, довго вдивлювали ся в деревляну шопу на стовпах, приперту до набережного валу та в поуставляні під нею рядом величезні бочки, з білими, обвапненими днами, в яких звичайно висилає ся пальмовий олій.

Ті білі, округлі щити, на темній поли шопи, виглядали як ряд зубів отвореної мамутової пащеки і клали веселі тони в ту велику сіру одностайність приспаної пристани та чорних смолених стовпів і попелястих дахів.

І ось чим більше вдивлювали ся в них сумні, запалені очи дон Естебана, починали горіти, его оливкові лиця зарумянились, так що подобали на мідь, похилена шия випростовала ся, роздуті ніздря хватали в себе що раз скорше воздух, аж его груди піднесли ся глубоким, протяжним вздохом, а з уст вийшло незвичайним звуком надії, вдяки, пільги одно лише слово: „Мауана".

І знов хто з мешканців Санта Ізабелї узрів би его в тій хвили, не пізнав би в тім гордім, ясніючім, немов сьвіт визиваючім чоловіці, пригнобленого, скритого і зболїлого поселенця, так само як не пізнав би веселого маляря з Валенциї в лютуючім і неспокійнім креолї; котрий хотів кинути ся на Давида Іджерлї.

Якаж то була тайна нитка, що потягнена робила обох тих людий иншими?

Нагле сидячий на лавцї мужчина похилив знов голову на груди, палиця випала ему з рук, а він закрив палеюче лице тими руками і по хвили, в тишині самотного кутика, над базальтовою ріньою і над далеко, далеко розлитим морем, поплив придавлений плач і слова: „Боже! Боже!", що якось боязливо повтаряв ся. Немов повертаюча филя довголїтних болїв зневіри і розпуки, наплинаючи звичайним коритом до тої зболїлої душі, ударила перший раз о повставшу в нїй гать надії щастя. І ось, уступає поволи та кидає на неї гіркі і пекучі свої каплї, котрі називають споминами.

Дон Естебан не гадає о завтрішнім дни. — Він в тій хвили далеко від того острова поселеня, на иншій земли, також морем довкола облитій, також хребтами гір перорізаній, але гарнїйшій, засїяній цвитучими містами, переміненій тисячами плянтаций та тількож огородів, він тепер на перлї Антилїв, на своїй рідній Кубі. — Він також не нещастний, самітний поселенець, що мусить заробляти на кусник нужденного хлїба переписуванєм актів в вонючім державнім домі та зносити зневаги від пана судї, докори его секретаря і легковаженє чорних поліцаїв. Він згадує, що есть богатим, знаним адвокатом в стариннім місті Баракоа, щасливим мужем гарної, доброї жінки, щасливим вітцем двоїх дорастаючих дітий.

(Дальше буде).

— Ц. к. Дирекция руху зелїзниць державних оповіщує: Почавши від цьвітня с. р. переказано ц. к. Дирекциям руху полагоджене зажалень відносячих ся до хибного обчислення належитости перевозових в руху поміж стациями підчиненими тим Дирекциям, а стациями прочих австрийских і угорских зелїзниць з виїмкою руху товарового з ц. к. упр. зелїзницею полудневою. Повідомляючи о тім замічає ся, що дотичні подання, о скілько відносять ся до посилок з р. 1895, належить вносити від тепер по мисли постанов додаткових VII. д. до §. 61 (4) реґулям. руху з 1 го січня 1893 (тар. част. І) до тої Дирекциї руху, в котрої окрузї посилку відобрано, а взглядно належитість за ню заплачено. Натомість подання відносячі ся до посилок з часу перед 1 січня 1895 як також до посилок безпосередного руху товарового з зелїзницею полудневою і зелїзницями заграничними, має ся так як до тепер вносити до ц. к. Ґенеральної Дирекциї австр. зелїзниць державних у Відни.

Телеграми.

Відень 1 жовтня. В Шенбрунї відбув ся вчера обід двірский, в котрім взяли участь король саский, кн. Тоскани і кн. Леопольд баварский. По полудни поїхали гості до Мірцштеґ.

Будапешт 1 жовтня. На ярмарку в Бекеш прийшло вчера до загальної бійки, підчас котрої обкидано жандармів камінем. Жандарми стрілили і поранили кількоро людий.

Париж 1 жовтня. Король Александер виїхав вчера просто до Білграду.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

С. Спітцер у Відни

поручає

Товари камінні і шамотові.

Плити білі і кольорові. — Насади коминкові. Комплетні урядженя для стаен і обор.

На жадане висилаємо катальоґи.

Заступники для Галичини і Буковини

Гамель і Файґель

у ЛЬВОВІ, улиця Коперніка число 21.

ГАЛИЦКИЙ БАНК КРЕДИТОВИЙ

почавши від 1 лютого 1890 поручає

4% Асигнати касові

з 30 дневним виповідженем

3½% Асигнати касові

з 8 дневним виповідженем, всїже знагодячі ся в обізї

4½% Асигнати касові

з 90 дневним виповідженем, будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4 проц. з дневним терміном виповідженя.

Львів, дня 31 січня 1890. 7 Дирекция.

Інсерати

(„оповіщеня приватні") як для „Народної Часописи" так також для „Ґазету Львівскої" принимає лиш „Бюро Дневників" **ЛЮДВИКА ПЛЬОНА**, при улици Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиция місцева тих ґазет.

Торговля чаю

ВОЛЯ

в Ґранд-готелю

пасаж Гавсмана, Львів.

ВІДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІЇ

поручає

найновійше патентоване начинє кухонне з вні ґальванїчно нікльоване, у внутрі повлечене чистою і дуже тревалою емалїєю.

До набутя у Івана Шумана у Львові

площа Бернардиньска і у всїх більших торговлях желїза.

С. Нельсен у Відни

поручає

Кльосети з переполивом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплєтні урядженя купелеві. — Вентіляторы. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙҐЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилає ся катальоґи.

Поручає ся 9

торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.